

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1749

Caput VII. De Mundi ætate, & distributione omnis ævi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83642](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83642)

HEBRAEORUM. LATINORUM. AEGYPTIORUM.

I. Nisan. Martius	Aprilis.	21. Mefori.	1. Aries.
II. Ijar.	Majus.	21. Thoth.	30. Aries.
III. Sivan.	Junius.	20. Paophi.	30. Taurus.
IV. Tamut.	Julius.	20. Athyt.	29. Gem.
V. Ab.	Augustus.	19. Choeac.	28. Cancer.
VI. Hillul.	September.	18. Tybi.	26. Leo.
VII. Tifri.	October.	18. Mechir.	25. Virgo.
VIII. Hefvar.	November.	17. Phamenoth.	24. Libra.
IX. Cisleu.	December.	17. Pharmuthi.	24. Scorpius.
X. Tebet.	Januarius.	16. Pachon.	24. Sagit.
XI. Sebat.	Februarius.	15. Payni.	25. Capric.
XII. Adar.	Martius.	17. Epiphi.	25. Aquar.
Quinque dies adjectitii.	Aprilis.	16. 17. 18. 19. 20. --	25. Pisces.

Fuit ergo primus Anni mensis Nisan, à cuius die vicesima prima originem ducit noster Aprilis, quando prima die Nisan sol constituitur in primo gradu

arietis, sicut fuit reapse in die natali hujus mundi; si productus est in æquinoctio verno, fuitque dies sæculi prior vicesimaprima Martii.

CAPUT VII.

De Mundi ætate, & distributione omnis ævi.

SUMMARIUM.

à num. 1. usque ad 4. Præmittuntur quædam asserta historica.

à num. 5. usque ad 7. Agitur de Epochis.

8. Afferuntur notanda circa æram Dionysianam.

9. Fit illatio ex præmissis.

10. Habetur series omnium temporum, & signanter distributio Augustini.

11. Distributio ævi in VII. ætates.

12. Epochæ XII illustiores.

13. Alia calculatio additamentaria.

De mundi ætate & ævi distributione,

ILLI, qui in sacrarum Historiarum mare post nostra Theologica rudimenta vela dabunt, & siquid in hoc Opere ex Chronologorum disceptationibus occurret libenter sunt audituri, debent Mundi tempora in certas Epochas distribuere. Quas antequam proponam, præmittenda videntur quædam postulata, sive asserta historica; quibus, etsi non omnes præbent assensum, petimus tamen jure ac merito, ut vera censeantur propter certiores demonstrationes, & communioem Eruditorum approbationem.

I. Principio nos minime turbare debet fabulosa Aegyptiorum antiquitas, sed insistendum omnino est sacrorum librorum chronotaxi. Refellitur ipsa mendaciorum discrepantia portentosus annorum numerus, aliis ab Osiride ad Alexandrum decem millia, aliis tria & viginti millia numerantibus, auctore libro Historiarum I. Diodoro. Præterea non una fuit apud Aegyptios annorum forma: sed fuerunt anni lunares unius mensis, duorum, trium, ut scribunt Plinius lib. VII. Censorinus de die Natali, & loco citato Diodorus. Anus quadrimestris à Pisone rege factus est: quare ait S. P. lib. XII. de Civit.

Dei cap. 10. 11. *Perhibentur Aegyptii quondam tam breves annos habuisse, ut quaternis mensibus finirentur.* Dynastias Manethos numeravit in prima classe XI. annorum 2277. in altera VIII. an. 2209. in tertia XII. an. 879. & comprehendunt singulæ annos 5365. Ab illo Julius Africanus, ab Africano exscriptis Eusebius. Sed harum Dynastiarum annos fuisse implicitos, cujusmodi sunt E. G. in Europa Imperatorum & Regum, ex eo liquet, quod Saites I. Dynastiæ XV. regnabat in Bucolicis, dum Menis regnum inivit in partibus Thebaidos. Sufakim quoque & Semendem fuisse Synchronos demonstrat in I. de idololatria Gentium Gerardus Vossius. Admittenda insuper est Dynastia Diospolitanoorum, quæ floruit annis 1055. cœpitque anno decimo Saitis, & consequenter est in aliis implicita. His ergo omnibus Dynastiis receptis, nullatenus quatitur sacrorum Bibliorum Chronologia.

II. Quoniam non omnes conveniunt an præferenda sit Chronotaxis Hebraica, an ea, quam exhibet Versio LXX. neutram damnando, priorem retinendam esse arbitramur. I. Quoniam S. P. Augustinus lib. xv. de Civit Dei cap. 13. magna

2. Retinenda est Chronotaxis Hebraica.

magna probabilitate docet discrimen illud tribuendum esse errori Scriptoris, qui de Bibliotheca Ptolomæi codicem describendum primus accepit. Neque enim credibile est, Judæos cujuslibet perversitatis, atque malitiæ tantum potuisse, ut in Codicibus tam multis & tam late dispersis annorum seriem perverterent, nec LXX. illos memorabiles viros de invidenda gentibus veritate unum communicasse consilium. Irrepsit ergo diversitas illa numerorum in græca Biblia Amanuensium oscitantia & incuria. II. Cuinam commodo Judæi in hanc rem conspirassent; si librorum suorum Chronologia demonstratur Messiam venisse circa annum Mundi 4000. quemadmodum venturum fuisse testatur majorum suorum traditio? Quis facile crediderit, Judæos omnes adversus impietatem suam voluisse mentiri? III. Romana Ecclesia, quæ in Martyrologio die 25. Decembris annos à Creatione Mundi juxta LXX. connumerat ut suam erga venerandam antiquitatem profiteatur reverentiam; in Vulgata tamen Tridentini & Summorum Pontificum definitionibus consecrata non græcam, sed hebraicam sequitur Chronologiam, demonstrans illam non esse prorsus rejiciendam propter veterem consuetudinem, hanc tamen videri antiquiorem & probabiliorem. IV. Hebræi Codices perscripti sunt integris vocibus numeralibus, non vero nudis literis notisque arithmeticis; ideoque in illos potuerunt hac in parte corruptelæ difficiliter irrepere. Salva ergo meliori sententia, nos istam cum doctissimis Chronologis Tirino, Petavio, Usserio, Scaligero, Calvisio, aliisque innumeris sequimur supputationem.

3.
Anni Patriarcharum non fuere breviores nostris.

III. Priorum Patriarcharum annos non fuisse breviores nostris firmissime tenendum est. Etenim in annis Noe Genes. vii. & viii. numerantur menses, & in mensibus dies. Atque si vera esset quorundam opinio decem primorum temporum annos fuisse æquales nostrorum uni, fieret consequens, Adamum genuisse tertium filium Seth anno ætatis suæ tertio decimo, & Cainam genuisse Malaleel anno septimo vitæ suæ; cum Genes. v. 3. scriptum sit Adam genuisse Sethum, cum vixisset centum triginta annis, & Cainan Malaleel, cum vixisset annis septuaginta. Quis generat homo septennis? inquit S. Pater xv. de Civit. Dei cap. 12. Neque incredibilis erit tanta longævitas, si animadvertamus fuisse illos Deo chariores, & usos cibis vim suam & integritatem retinentibus, non-

dum à Deo fata hominum natura ebrietatibus, & effræntis profusisque libidinibus labefactata. Quærenti autem cur cœlibes vixerint, nec habentes propositum continentiae ante annum septuagesimum filios non procreaverint, respondet Augustinus eodem libro cap. 15. aut tardior fuisse pubertatem, aut, quod magis credibile est, non omnes illorum filios commemorari, sed quos successionis ordo poscebat.

IV. Cum servata adhuc patrum longævitate, & Chronologia codicum Hebraicorum incertum sit, an Abraham fuerit natus anno Thare septuagesimo, qui erit M. 1948. & Per. Jul. 2056. an vero anno Patris cxxx. M. 2008. Per. Jul. 2718. videtur oportunius Epocham figere anno vocationis ipsius, scilicet M. 2083. P. Jul. 2793. ante Æ. V. 1921. Sciscitanti tamen quid nobis de natalitate Abraham probabilius videatur, respondemus cum viris doctissimis, natum anno Thare 130. quoniam Thare (Genes. xi. ult.) mortuus est in Haran anno ætatis suæ 205. & Abraham de Haran egressus est (cap. xii. 4.) cum annum ageret quintum ac septuagesimum, statim defuncto Patre. Ergo Thare genuit Abrahamum sexagesimo anno, ex quo cepit generare, id est, vitæ suæ tricelimo super centesimum. Quare Abraham Genes. xi. 26. inter filios Thare priori loco commemoratus est ordine dignitatis, non temporis; ut Gen. x. 1. Sem inter filios Noe, tametsi fuerit tertius, & genitus duntaxat anno Patris 502.

V. A vocatione Abrahami, missis tricenis de mora Hebræorum in Aegypto, progrediendum est ad Epocham legis Mosaicæ, quam laram arbitramur anno M. 2513. & Periodi Julianæ 3223. Liquet enim ex cap. Gen. xv. 13. Semen Abraham peregrinum fuisse in terra non sua annis cccc. sed Apostolus in 111. ad Galatas 16. 17. à promissione facta Abraham ad Legem enumerat annos ccccxxx. Promissionem accepisse Abraham, cum esset LXXV. annorum, id est, anno M. 2083. demonstrat cap. xii. Gen. v. 4. Quibus additis annis ccccxxx. pervenitur ad annum M. 2513. Itaque hoc anno promulgata est lex Hebræorum tertio mense, ex quo exierant de Aegypto.

VI. In posterioribus annis frequens est apud Historicos usus sæcularium Epocharum, trium præsertim, à Troja capta, ab institutione Olympiadum, ab Urbe condita. Trojam expugnatam ante Aeram Christianam an. 1184. docent Chronologi concordissime. Videndus Pagius dissert. de Periodo Græ-

4.
De natalitate Abraham.

5.
De vocatione Abraham.

6.
Attendenda sæculares Epochæ.

co-Romana, Vallemont in Elem. Hist. lib. 1. cap. v. Bossuet in Comment. Epoch. v. Usserius Ann. Eccl. ad ann. P. J. 3530. Erit ergo Trojæ excidium signandum anno M. 2820. A Troja capta ad primam Olympiadem numerant omnes cum Eusebio lib. x. Præp. Evang. annos 408. Fuêrunt ergo institutæ Olympiades anno Mundi 3228. P. Jul. 3538. Romanam Urbem, ut scribit Fastorum Pater Onuphrius Ordinis nostri scriptor clarissimus, Fabius Pictor conditam tradidit in VII. Olymp. Varro Olympiadis VI. anno 3. Quamquam Fabii Pictoris sententia valde probabilis est, eique subscribit Usserius ad annum P. J. 3566. ne perturbetur universa Historia, sequimur exemplo Panvini, & cæterorum omnium Varronianam supputationem. Erit ergo nativitas Romæ anno Mundi 3250. numerando à Palilibus, id est, à die XXI. Aprilis. Atque ita Romulus urbis fundamenta posuit anno ab excidio Trojæ 430. ut communiter Scriptores tradunt, licet Messala Corvinus enumeret 433. Vellejus autem 437. At conditam anno 3. Olym. VI. cum ipse Vellejus affirmat, tum Eutropius, alique quamplurimi.

7.
Epochæ annorum Augusti, Herodis, consulum Romanorum.

VII. Epochæ annorum Augusti, Herodis, necnon Consulum Romanorum, quæ differentibus de Annis Christi præmanibus habendæ sunt, in libris de Verbi Divini Incarnatione accuratius explicabuntur. Præmittimus modo Augustum natum anno U. C. 691. IV. Kal. Octobris mortuum an. 767. XIV. Kalendas Septembris: regni autem eius non unum assignari principium, sed multiplex, à nece Julii Cæsaris truncati an. U. C. 710. à Triumviratu constituto an. 711. & ab Actiaca pugna debellatisque Antonio & Cleopatra, an. 723. Herodem vero obtinuisse regnum verterente anno U. 714. obisse ante 751. Fastos demum Consulares inchoatos ab anno U. C. 246. creatis primo Bruto & Collatino. Domini nostri nativitatem contigisse arbitramur cum Norisio, & aliis compluribus anno U. 749. atque ita assentimur Usserio, Cappello, Tirino, cæterisque recentioribus, Christum natum esse anno Mundi 4000. Quod præter ea, quæ dicturi sumus pertractantes de ipso Christi Natali, cohæret superioribus Epochis, & est juvanda memoriæ percommodum.

8.
De Nativitate Christi.

VIII. Verum juxta Aeram Dionysianam Christi Natalis dies illuxit labente anno U. C. 753. & Mundi 4004. juxta illos, qui Mundi initium statuunt die 23. Octobris, inchoato; vel decimo jam

R. P. Berti Theol. Tom. II.

mensē ad finem vergentē, in sententiā nostrā, quæ conditum tradidit verno tempore. Quorum mensum, ut Aera Vulgaris à quadrato numero exordiat, & quisque inoffenso pedē probatam doctissimorum virorum teneat Chronologiam, nulla habenda erit ratio. Primus ergo annus vulgaris Aera est annus U. C. 754. Mundi 4004. P. J. 4714. & primus Olymp. 195. Consulatus Caji Cæsaris Augusti Filii, & Aemilii Paulli. A quo anno subducendam esse vulgarem Aeram evincit apertissime Diocletiana, sive Aera Martyrum, quæ coepit anno Dionysianæ 284. Coss. Carino, & M. Aurelio Numeriano, & U. C. 1037. ut adversus Scaligerum & Cointium demonstrat Norisius in dissert. 2. Numm. Diocletiani & Licinii cap. 1. Cui eruditi omnes plenissimis calculis assentiuntur. Ergo verus Christi Natalis Aeram Vulgarē exacto quadriennio antevētit. Quapropter scite animadvertit Pagius in Apparatu Chronologico num. 138. distinguendum esse duplex Christi Natale, proprium scilicet, & Dionysianum. Itaque inchoantes annos Christi à Kalendis Januariis an. U. C. 754. de Natali Dionysiano loquemur. Dionysii quippe Aeram suadente Blondo Foroliviensi magna utilitate Eugenius IV. probavit, cum vetus consuetudo adscribendi in publicis monumentis solos annos Pontificum, non unam, neque perpetuam regulam constitueret, sed multiplicem ac variabilem. Nunc improbus studiosorum labor lucem attulit rebus Chronologicis clariorem: & Norisius primus omnium scripsit de Nummo Herodis Antipæ, ex quo manifestissimum fit Dionysium Exiguum serius, quam par erat, consignasse Christi nativitatem. De qua singuli propemodum Historici dissentiant, ut demonstrat Vossius dissert. de annis Christi, & Vallemontius lib. 1. cap. 3. qui fere omnes recensent. Sed jam Dionysii Aera utimur necessario, quippe deflectere à semel recepta Epochā nihil est aliud, quam tricis universam historiam commiscere.

IX. His præmissis facile est omnem Mundi ætatem certas in partes distribuere: & potest unusquisque singulas pro arbitrio dispescere. Varro omne ævum in tres classes partitus est: Prima ab hominum principio ad cataclysmum priorem, quæ est incerti temporis: altera à cataclysmo ad primam Olympiadem, cujus finem tantum possumus comprehendere: Tertia initium ducit ab institutione Olympiadum. Po-

9.
Variæ mundi ætatis.

M m

tæ metallorum nominibus omnis ævi partitionem fecerunt, auream, argenteam, æneam, & ferream ætatem commenti, fortassis ex libro Danielis. Thalmudistæ dividunt ævum in tres æquas partes duorum millenariorum, ut dicam proximo capite. S. P. Augustinus lib. XII. contra Faustum cap. VIII. sex Mundi ætates assignat, & illum sequuntur

Isidorus, & Beda. In septem discescunt Damascenus, Joannes Lucidus, & Recentiores, Antonius Vitre, Usserius, Alexander, Calmet, & alii. Dividit in partes denas Gerardus Vossius: In XII. Bossuet: In XIV. Vallemontius, sed duæ postremæ pertinent ad Historiam Gallorum. Amplectimur doctissimi Meldenium Episcopi partitionem.

SERIES OMNIUM TEMPORUM.

Distributio Augustini.

10. Series Temporum.	I. Mundi ætas ab Adamo usque ad Noe, an.	1056.
	II. A Noe usque ad Abraham, an.	952.
	III. Ab Abraham usque ad David, an.	911.
	IV. A Davide usque ad transmigrationem in Babiloniam, an.	479.
	V. Inde ad humilem adventum Domini, an.	606.
VI. Quæ nunc agitur, donec Excelsus veniat ad judicium.		4004.

Distributio Aevi in VII. Aetates.

11. Ævum in septem ætates distribuitur.	I. A creatione ad diluvium, ann.	1656.
	II. A diluvio ad vocationem Abrahæ, an.	426.
	III. A vocatione Abrahami usque ad legem.	430.
	IV. A lege lata ad Templum an.	479.
	V. A Templo ad finem captivitatis.	476.
	VI. A captivitate soluta ad Aeram Christianam.	537.
		4004.

Epochæ XII. illustriores.

12. Duodecim Epochæ illustriores.	I. Adami: Incipit anno P. J. 710. mense Martio, anno ante vulgarem Aeram 4004. anno Mundi primo.	AN.M. ANTE CHR. 1. — 4004.
	II. Diluvii: Incipit anno P. J. 2366. anno ante. Æ. V. 2348. Mundi 1656. mense secundo Jiar. anno.	1656. — 2348.
	III. Abrahami, sive initi foederis: Incipit anno P. J. 2793. ante Æ. V. 1921. & à creatione Mundi 2083.	2083. — 1921.
	IV. Moyssis, seu Legis scriptæ: Incipit anno Periodi Julianæ 3223. ante Æ. vulgarem 1491. Mundi 2513. mense tertio Sivan.	2513. — 1491.
	V. Expugnationis Trojæ: Incipit anno P. J. 3530. ante Æ. V. 1184. & ab Universi creatione 2820. anno 408. ante institutionem Olympiadum.	2820. — 1184.
	VI. Perfecti Templi: Incipit anno P. Julianæ 3710. ante Æ. V. 1005. Mundi vero 3000. mense octavo Bul, sive Hefuar.	3000. — 1005.
	VII. Urbis conditæ: Incipit an. P. J. 3960. ante Æ. V. 754. Mundi 3250. m. Aprili.	3250. — 754.
	VIII. Cyri, sive Judæorum restitutionis: Incipit an. P. J. 4178. Mundi 3468. ante Christum 536. U. C. 218.	3468. — 536.
	IX. Devictæ Carthaginis: Incipit anno ab U. C. 552. ante Æ. Christ. 202. Per. J. 4512. & 3802. Orbis conditi.	3802. — 202.
	X. Natalis Christi Dionysiani: Incipit an. U. C. 754. Mundi 4004. P. Jul. 4714. anno 1. Olymp. 145. anno à Nativitate Christi quarto, Kalendis Januariis.	4004. — 1. ANNI CHR.
	XI. Constantini, sive Pacis Ecclesiæ: Incipit anno Ch. 312. Mundi autem 4316. P. Julianæ 5206.	4316. — 312.
	XII. Caroli Magni, sive foundationis novi Imperii: Incipit anno Æ. V. 800. Orbis conditi 4804. P. Jul. 5514.	4804. — 800.

Agi-

13. Agitur nunc annus Æ. V. 1739. Ab
Anni de Adam creatione 5743. A Diluvio 4087.
mundi ætate A vocatione Abraham 3660. A Lege
transacta. scripta 3230. Ab excidio Troadum 2923.
Ab institutis ludis Olympicis 2515. A
Templi ædificatione 2774. A condita

Urbe Roma 2493. A soluta Babylonica
captivitate 1743. A pace per Constan-
tinum restituta 1427. A fundatione no-
vi Imperii 939. Hactenus de mundi
ætate transacta.

CAPUT VIII.

De Mundi Conflagratione, atque mortalium omnium
interitu.

SUMMARIUM.

1. Status quæstionis;
2. & 3. Probatur, finem sæculi, consumma-
tionemque mundi ignorari à mortalibus.

à num. 4. Usque ad 8. Refutantur contraria
argumenta.

1.
De conflagratione
mundi, & in-
teritu mor-
taliū.

EXPLEBO jam cum libro expe-
ctationem quorundam, quibus li-
bido est exitum quoque temporum,
mundique finem cognoscendi. Hoc
unum compertum est, quod *adveniet
Dies Domini, in quo celi magno impetu
transient, elementa calore solventur, ter-
ra autem, & quæ in ipsa sunt opera exur-
rentur*; ait 2. Ep. cap. 111. 10. Beatus
Petrus. Quod innumera alia loca con-
firmant: unde S. Pater, *Tunc figura hu-
jus mundi* (inquit lib. xx. de Civit. Dei
cap. 16.) *mundanorum ignium conflagra-
tione præteribit: sicut factum est
mundanarum aquarum inundatione dilu-
vii.* Nunc judicii acta mihi sunt di-
ligere, sed universaliter tantum ex-
trema mundi periodus: nam solam cor-
poralium rerum productionem, evita-
temque capiunt libri hujus angustia.
De illa itaque exustione, mundique in-
teritu quatuor apud Scriptores discre-
pantia inter se placita offendimus. Ma-
thematici quidam futuram putant anno
magno, cum Sol, Luna, & sidera omnia
ad idem cœli signum remeabunt, ubi
principio simul fuerunt. Nonnulli arbi-
trantur perfectam redemptionem in me-
dio temporum, ideoque futurum mundi
interitum, juxta præcedentis capitis cal-
culos, octavo millenario exeunte. Pluri-
mi totam mundi ætatem ad 6000. an-
nos contrahendam esse scripserunt. Au-
gustinus, cui major Theologorum pars
assentitur, scite ac sapienter animad-
vertit, importune homines hac in quæ-
stione versari.

2. **PROPOSITIO:** Non est mortalium,
Propositio. & res futuras ignorantium hominum
non est ho- noscere finem sæculi, mundique con-
minum scire summationem.
finem sæculi.

Probatur. Firmatur primum hæc assertio auctori-
tate Divina: quærentibus enim Discipu-
lis quando restituendum sit Regnum
Israel, à Domino Act. 1. 7. responsum
R. P. Berti Theol. Tom. II.

est: *Non est vestrum nosse tempora vel
momenta, quæ Pater posuit in sua po-
testate.* Quæ verba perpendens Augu-
stinus lib. xviii. de Civ. Dei cap. 53.
ait: *Hic quæri solet, quando istud erit?*
*Importune omnino. Si enim hoc nobis nosse
prodesset, à quo melius quam ab ipso ma-
gistro interrogantibus discipulis dicere-
tur? Non enim siluerunt inde apud eum,
sed à præsentibus quæsierunt dicentes, Do-
mine, si hoc in tempore repræsentabis
regnum Israel? Et ille, Non est, in-
quit, vestrum nosse tempora, quæ Pater
posuit in sua potestate. Non utique illi
de hora, vel die; vel anno, sed de tem-
pore interrogaverant, quando illud ac-
cepere responsum. Frustra igitur annos,
qui huic sæculo remment computare ac de-
finire conamur, cum hoc scire non esse
nostrum ex ore veritatis audiamus.* Hanc
extremi temporis incertitudinem com-
monstrat similis Christi sententia Matth.
xxiv. 36. *De die autem illa & hora ne-
mo scit, neque Angeli cœlorum, nisi
solus Pater.* Et Pauli in 1. ad Thessalon.
cap. v. 2. 3. *Dies Domini, sicut fur in
nocte, ita veniet. Cum enim dixerint
pax, & securitas, tunc repentinus eis
superveniet interitus.* Legendus Venera-
bilis Beda de Ratione temporum cap. 66.
Anastasius Sinaites lib. vii. in Hexame-
ron, &c.

3. Præterea aliarum opinacionum con-
jecturas valde infirmas esse quisque non
expers rationis intelligit. Corruit pri-
ma, quoniam annum illum maximum
esse fictitium docent Astronomiæ peri-
tissimi. Deinde eo admissio, incertum
est quando futurus sit, supputante Ari-
starcho hujus anni magni vertentes an-
nos 2484. Arete Dyrrachino 5552. He-
raclito, & Lino 10800, existimantibus
aliis infinitum esse, nec unquam in se
reversurum, Auctore Cenforino de die
natali cap. xviii. Rursus cum hujus
Mm 2 an-